

No. 136. Ind. St. 1, 469.

देवीमहादेव दे० + म०) n. Titel eines Schauspiels Sāh. D. 202, 2 v. u.

देवीमहिम्न दे० + म०) m. Titel einer Schrift, viell. = देवीमाहात्म्य,

Verz. d. B. H. No. 826.

देवीमाहात्म्य दे० + मा०) n. die Majestät der Durgā, Titel eines Abschnittes des Mārkaṇḍ. P., GILD. Bibl. 215. fgg. Verz. d. B. H. No. 481 — 483.

देवीरापसक adj. die Worte देवीरापः enthaltend, von einem Adhājā oder Anuvāka gāṇa गोषदादि zu P. 5, 2, 62.

देवकाम देवर + काम) adj. Schwäger liebend RV. 10, 85, 44. AV. 14, 2, 18.

देवघ्नी s. घ०.

देवज्ञ देव + ज्ञ) adj. (nom. देवेज्) den Göttern opfernd, sie verehrend Vop. 3, 134.

देवस्य देव + इज्) m. der Lehrer der Götter, Bein. Brhaspati's, der Planet Jupiter Çabdār. im ÇKDr. Ind. St. 2, 261.

देवैर्द्ध देव + इद्ध) adj. von den Göttern entzündet (Gegens. मन्विद्ध). अग्नि RV. 7, 1, 22. 10, 64, 3. Ait. Br. 2, 34. TS. 1, 6, 2, 2. Çat. Br. 1, 4, 2, 5.

देवेन्द्र देव + इन्द्र) m. 1) der Fürst der Götter, Bein. Indra's Arā. 4, 5. R. 3, 6, 19. Ragh. 3, 44. Hiouen-thsang I, 478. Çiva's Çiv. — 2) N. pr. eines Mannes Verz. d. Oxf. H. 72, a, 4 v. u.

देवेन्द्रबुद्धि दे० + बु०) m. N. pr. eines gelehrten Buddhisten Vjutr. 90.

देवेन्द्रसमय दे० + स०) m. Titel eines buddh. Werkes Burn. Intr. 532. eines Abschnittes im Suvarṇaprabhāsa Vjutr. 77.

देवेश देव + ईश) 1) m. der Fürst der Götter, Bein. Brahman's R. 1, 63, 3. Viṣṇu's MBh. 3, 15535. R. 1, 14, 42. Çiva's MBh. 1, 2315 (सर्वदेवेश 3, 1624). R. 1, 38, 1. 45, 27. 55, 13. 18. 66, 11. Indra's Arā. 4, 19. 9, 20. R. 1, 47, 2. 4, 44, 110. Ragh. 3, 66. — 2) f. ई die Fürstin unter den Göttern, Bein. der Durgā Verz. d. Oxf. H. 93, a, 6. der Devakī, der Mutter Kṛṣṇa's, Z. d. d. m. G. 6, 96, 4 v. u.

देवेशतीर्थ दे० + ती०) n. N. pr. eines heiligen Badeplatzes Çiva-P. in Verz. d. Oxf. H. 66, b, 29.

देवेश्य देवे, loc. von देव, + श्य) adj. im Gotte ruhend, von Viṣṇu MBh. 12, 12864.

देवेश्वर देव + ई०) m. 1) der Fürst der Götter, Bein. Çiva's R. 1, 25, 13. — 2) N. pr. eines Autors Verz. d. B. H. No. 822.

देवेश्वरपण्डित दे० + प०) m. N. pr. eines Dichters Verz. d. Oxf. H. 124, a.

देवैषित देव + इषित) adj. gottgetrieben, — gesandt: मुनि RV. 10, 136, 5. यत्न AV. 8, 7, 3.

देवेष्ट देव + 1. इष्ट) 1) adj. den Göttern erwünscht. — 2) m. a) ein best. zu dem Aṣṭāvarga gezähltes Heilmittel, = मरुमेदा Rāḡan. im ÇKDr. Unter dem letzten Worte nach ders. Aut. देवेष्टा f. — b) Bdelion. — 3) f. छा der wilde Citronenbaum (वनवीजपूरक) Rāḡan.

देवेनस देव + एनस्) n. Fluch der Götter: देवेनसाडुन्मदितमुन्मत्तं रत्नसम्पत्तिं AV. 6, 111, 3. 10, 1, 12.

देवैयान देव + उ०) n. Götterhain Trik. 3, 3, 245. Hār. 124.

देवैकास् देव + औ०) u. Wohnung der Götter, vom Berge Meru Sūras. 1, 62.

देव्य (von देव) n. göttliche Würde, — Macht: मरुतेर्देव्यस्य प्रवाचनम् RV. 4, 36, 1. पुनर्वर्धन्ते अपि यन्ति देव्यम् 1, 140, 7. येभिर्नृणां च देव्या च पुनन्ति 9, 70, 3.

देव्यागम देवी + आ०) m. Titel eines Werkes Verz. d. Oxf. H. 101, b.

देव्युपनिषद् देवी + उ०) f. Titel einer Upaniṣad Ind. St. 2, 53.

देश (von 1. दिग्) m. der Ort —, die Stelle, wohin man zeigt; Ort, Platz, Gegend überh. AK. 2, 1, 8. H. 947. Geht der ältesten Sprache ab. सत्स्व-

ती तु पञ्चधा सो देशे ऽभवत्सरित् VS. 34, 11. अवात्तर० Ait. Br. 8, 10.

देशस्यानवस्थितत्वात् Kātj. Çr. 15, 4, 17. दक्षिणाप्रवणो देशे Çāṇh. Çr.

4, 14, 6. देशवृत्तचतुष्टय Åçv. Grh. 1, 9. ऋचौ देशे 3, 2, 4. M. 2, 222, 3, 206.

सम० eine ebene Gegend Çāk. 5, 14. तं देवनिर्मितं देशं ब्रह्मवर्तं प्रचक्षते

M. 2, 17, 18. N. 13, 14. R. 1, 9, 23. देशकालौ Kātj. Çr. 1, 7, 5. M. 3, 126, 7, 10.

16. नानादेशाद्वै: — द्वित्रै: Vid. 250. नानादिग्देशादागत्य Hit. 9, 4. कथा-

भिर्देशानाम् wohl durch Erzählungen, welche in verschiedenen Gegen-

pen spielen, Çāṅgārāt. 8. देशज्ञ ortskundig R. 2, 85, 6. देशमावस्, निवि-

म् seinen Sitz an einem Orte aufschlagen M. 7, 69, 9, 252. उपरव० Kātj.

Çr. 7, 6, 1. उत्तरवस्त्र० Draup. 5, 24. द्वारदेशादायातम् Vid. 212. जगारित०

Çat. Br. 14, 7, 1, 16. शरीर० 3, 3. अंस० Kātj. Çr. 2, 2, 19. R. 3, 75, 5. स्क-

न्ध० N. 5, 26. Çāk. 18. Kāthās. 17, 108. काष्ठ० 81. R. 1, 6. Draup. 5, 8.

Pāṇāt. 252, 21. Hit. 34, 21. AK. 1, 1, 2, 25. 2, 8, 2, 8. Trik. 2, 9, 22. H.

1223. योनिदेशाच्च यवनाः शकृदेशाच्छकाः स्मृताः (= योनिः und शक्तः)

R. 1, 55, 3. Land, Reich: देशान्, जनपदान्, नगराणि, वनानि 61, 10. राज्ञा

निर्वासिता देशात् wurden des Landes verwiesen Kāthās. 4, 84. प्राचाम्

P. 1, 1, 75. काम्बोज० R. 1, 6, 21. मगध० Hit. 17, 13. Vrt. 19, 16. आत्मी-

य० Heimath Vid. 325. स्वरितस्य चोत्तरो देशः (Theil) प्रणिक्त्यते VS.

Prāt. 4, 137. Am Ende eines adj. comp. f. आ Ragh. 7, 47. R. 1, 27.

Kaurap. 23. — Vgl. अ०, अदेशकाल, एक०, ब्रह्मर्षि०, मध्य०, वि०, स्व०.

देशक (wie eben) adj. anzeigend, anweisend, lehrend; subst. Anweiser, Lehrer Trik. 3, 1, 11. H. 488. सम्मार्ग० Mārka. P. 19, 17. धर्म० (v. l. धर्मादेशक) Pāṇāt. 166, 17.

देशकारी f. N. einer Rāgiṇī, nach Hanumant der Gemahlin des Rāga Megha, ÇKDr. — Vgl. देवकिरी.

देशज देश + ज) adj. am rechten Orte —, im rechten Lande geboren; von Pferden und Elephanten so v. a. aus dem Lande stammend, wo sie am besten gedeihen, von ächter Herkunft Hariv. 6927. MBh. 12, 1001, 1, 5000; vgl. काम्बोजदेशजैः — रूपैः R. 1, 6, 21. — Vgl. देश्य.

देशज्ञात देश + ज्ञात) adj. dass. R. 1, 53, 19 (Gorr. 54, 21).

देशदृष्ट देश + दृष्ट) adj. im Lande geltend, landesüblich M. 8, 3.

देशधर्म देश + धर्म) m. Landesgesetz, Landesbrauch M. 1, 118. Schol. zu Åçv. Grh. 1, 7 bei Müller, SL. 53.

देशना (von 1. दिग्) f. Anweisung, Unterweisung, Lehre Çatr. 14, 74.

धर्म० Saddh. P. 4, 4, b. 28, b. pl. als Titel einer Schrift Verz. d. Oxf. H. 185, b.

देशनिर्णय देश + नि०) m. Beschreibung der Länder, Titel einer Schrift Mack. Coll. I, 131.

देशभाषा देश + भा०) f. Landessprache MBh. 9, 2605. Kāthās. 6, 148.

देशमानिक s. u. दशमान.

देशराजचरित देश - राजन् + च०) n. Titel einer Schrift Sāh. D. 211, 1.